دانشگاه آزاد اسلامی وارد چهلمین سال تاسیس خود شد

پرچمدار دانشگاه حل مسأله

سارا طاهری، زهرا رمضانی
روزنامه‌نگار

دانشگاه آزاد اسلامی وارد ۴۰ سالگی خود شد؛ ۳۱ اردیبهشت سال ۱۳۶۱ در تاریخ کشور، یادآور تاسیس دانشگاهی است که امروزه به‌عنوان یک دانشگاه نسل سوم شناخته می‌شود؛ دانشگاهی که حل مسائل کشور را دنبال می‌کند و می‌خواهد درکنار ماموریت آموزشی و پژوهشی خود، یک دانشگاه کارآفرین نیز باشد.

نگاهی به پیشینه دانشگاه‌ها و سیر تحولات نظام آموزش تحصیلات عالی، نشان‌دهنده این موضوع است که دانشگاه‌ها مثل سایر بخش‌های جامعه همراه با روند تغییرات در جوامع بشری، دگرگونی‌هایی در نقش و کارکردهای خود دارند و درتلاش بوده‌اند خود را با الزامات و نقش‌های جدید سازگار کنند. به همین دلیل است که آنها طی سال‌های گذشته چند نسل را پشت سر گذاشته‌اند. دانشگاه‌ها در نسل اول خود تنها آموزش را وظیفه اصلی می‌دانستند و به پژوهش و سایر حوزه‌ها توجه چندانی نداشتند. درواقع نقش اصلی دانشگاه‌های نسل اول، آموزش نیروی انسانی بود و این نسل از آنان، دانشگاه‌های آموزش محور بودند. بعد از گذار از این نسل، دانشگاه‌ها وارد نسل دوم خود شدند؛ چراکه شرایط و نیازهای جوامع تغییر پیدا کرده بود، بنابراین ماموریت دانشگاه‌ها نیز باید دچار تحول می‌شد، پس ماموریت اولیه دانشگاه (آموزش)، به‌سمت تحقیق و پژوهش هدایت شد و پژوهش، افزون بر وظیفه سنتی آموزش، به کارکردهای دانشگاه افزوده شد، بنابراین دانشگاه‌های نسل دوم دانشگاه‌های پژوهش‌محور تلقی می‌شوند. اما کمبود بودجه پژوهشی در کشور باعث شد دانشگاه‌ها به‌سمت نسل سوم خود حرکت کنند؛ چراکه دیگر نمی‌توانستند به‌راحتی فعالیت‌های پژوهشی خود را ادامه دهند. همین موضوع بود که سبب شد دانشگاه‌ها برای دستیابی به بخش‌های خصوصی جهت کسب سرمایه‌های بیشتر، به‌سمت فعالیت‌های اقتصادی و کارآفرینی حرکت کنند. به این ترتیب دانشگاه‌های نسل سوم یا همان دانشگاه‌های حل مساله و کارآفرین متولد شدند. هرچند تعداد کمی از دانشگاه‌ها توانسته‌اند در این حوزه موفق باشند اما دانشگاه آزاد اسلامی از آن دست دانشگاه‌هایی است که علی‌رغم غیردولتی بودن در سال‌های اخیر توانسته به‌سمت دانشگاه حل مساله و کارآفرین یا همان نسل سوم حرکت کند. در نسل سوم دانشگاه یا همان کارآفرینی پژوهش‌های انجام‌شده کاربردی هستند و باید منجر به ایجاد کار و اشتغال شوند. درواقع در این دانشگاه‌ها آموزش‌ها مسبب پژوهش‌های کاربردی می‌شوند و نهایتا محصولی ساخته و تجاری می‌شود و تولید آن محصول امکان تولید و خلق کار و ثروت را فراهم می‌کند. دانشگاه‌های نسل سوم، دانشگاه‌های شبکه‌ای هستند که با صنعت، بخش تحقیق و توسعه خصوصی، سرمایه‌گذاران، ارائه‌دهندگان خدمات حرفه‌ای و سایر دانشگاه‌ها به‌صورت دانش‌بنیان، در یک بازار ملی و بین‌المللی رقابتی فعالیت می‌کنند. دانشگاه آزاد اسلامی نیز این اهداف را دنبال می‌کند و مسئولان آن در دوره مدیریت جدید خود، تلاش کرده‌اند این دانشگاه را به‌سمت اهداف یک دانشگاه نسل سوم و کارآفرین سوق دهند و تا حدودی نیز در این مسیر موفق بوده‌اند. راه‌اندازی طرح پایش، طرح پویش، طرح رویش، راه‌اندازی سامانه پژوهشیار و... طی دوسال اخیر در دانشگاه آزاد اسلامی نیز در همین راستا بوده است.

طرح پایش برای حل مسائل و مشکلات صنعت

به‌طور مثال طرح پایش یا همان «پژوهش اثرگذار یکپارچه شبکه‌ای دانشگاه آزاد اسلامی» با هدف تبدیل چالش‌های کلان کشور به زمینه‌های پژوهشی در دانشگاه آزاد اسلامی راه‌اندازی شده است؛ طرحی که در آن استاد و دانشجو براساس آن چالش، موضوع پایان‌نامه یا رساله خود را تعریف می‌کنند. مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی معتقدند پیش از این پایان‌نامه‌ها نمی‌توانستند مشکلی از جامعه حل کنند، اما در طرح پایش برای تمام پایان‌نامه‌ها اهدافی مشخص شده است، پس آنهایی که براساس این برنامه‌ها نوشته شده باشند می‌توانند حداقل یک مشکل را از جامعه حل کنند. مسئولان این دانشگاه می‌خواهند و درتلاشند که دانشجویان پس از فارغ‌التحصیلی علاوه‌بر اشتغال نافع، نقش و سهم مشخصی در حل مسائل منطقه‌ای داشته باشند.

تحصیل و استخدام همزمان با طرح پویش

بعد از طرح پایش نوبت به طرح پویش می‌رسد که دانشگاه آزاد اسلامی را به‌سمت یک دانشگاه حل مساله و کارآفرین سوق دهد. مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی در «طرح پویش» درصددند دانشجویان را مطابق با همان استانداردی که صنعت می‌خواهد تربیت کنند. در این طرح دانشجو علاوه‌بر تحصیل، مهارت خود را افزایش می‌دهد و برای حضور در میدان صنایع مختلف آماده می‌شود.

طرح رویش، تکمیل کننده پازل دانشگاه حل مساله

رسیدن به یک دانشگاه حل مساله سه‌ضلع دارد که رویش ضلع سوم آن را تشکیل می‌دهد، یعنی پایش و پویش دوضلع اصلی و رویش ضلع سوم را ایجاد می‌کنند، بنابراین دانشجویی که صنعت را بشناسد و آموزش و پایان‌نامه‌اش براساس نیاز صنعت باشد، خلاقیت زیادی پیدا می‌کند و می‌تواند بستر شرکت‌های جدید، نوآور و دانش‌بنیان را فراهم کند و نه‌تنها خودش مشکل استخدامی نخواهد داشت، بلکه با دیگر دانشجویان منجر به رویش‌های جدیدی در حوزه‌های اقتصادی خواهند شد.

در پژوهشیار موضوعات دسته‌بندی و نظام‌بندی شد

از آنجا که قرار بود در دانشگاه آزاد اسلامی تمام فعالیت‌های پژوهشی برای حل مشکلات و معضلات جامعه به‌کار گرفته شوند، سامانه پژوهشیار در این دانشگاه راه‌اندازی شده است. برای اینکه پایان‌نامه‌های دانشجویان دکتری و ارشد و همچنین اقدامات تحقیقاتی به‌سمتی حرکت کنند که مسائل کشور و مشکلاتی را که نیاز به تحقیق و پژوهش دارند، حل کنند. دانشگاه آزاد اسلامی اولین دانشگاهی است که سامانه‌ای را در این خصوص تدارک دیده و در سامانه پژوهشیار موضوعات دسته‌بندی و نظام‌بندی شده مشخص شده‌اند. حالا این دانشگاه در آستانه ورود به ۴۰ سالگی‌اش، گام دوم را متفاوت از دوره‌های قبل طراحی کرده است؛ رویکردهای حل مساله، توانمندسازی نیروی انسانی، حرکت به‌سمت کارآفرینی و درنهایت تولید ثروت همان برنامه‌ای است که در گام دوم این دانشگاه برنامه‌ریزی شده است. این دانشگاه در سی‌ونهمین سال تاسیس خود و ورود به ۴۰ سالگی‌اش می‌خواهد برنامه‌ریزی‌های خود برای رسیدن به یک دانشگاه نسل سوم را عملیاتی کند و یک دانشگاه کارآفرین به‌معنای واقعی باشد.

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی:

دانشگاه آزاد در گام دوم باید به‌عنوان یک دانشگاه اجتماعی و دانش‌بنیان عمل کند

فرزاد جهان‌بین، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درخصوص ورود به چهلمین سال تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «موسسان دانشگاه آزاد اسلامی برای تاسیس این دانشگاه، هدف آموزشی را دنبال می‌کردند و تلاش داشتند براساس تقاضای اجتماعی، رشته‌محل‌ها و خصوصا تحصیلات تکمیلی را افزایش دهند. جالب اینجاست با اینکه قرارداد اعضای هیات‌علمی با دانشگاه ۳۲ ساعت است و ۱۶ ساعت آن تدریس، اتاق ویژه اساتید وجود ندارد.»

او اضافه کرد: «اما در ادامه مسیر به نظر می‌رسد که بحث مسئولیت اجتماعی دانشگاه نیز باید مطرح شود؛ به‌عبارت بهتر، دانشگاه نمی‌تواند نسبت به اجتماع بی‌تفاوت باشد و باید متکفل حل مسائل اجتماعی نیز باشد و رسیدن به یک دانشگاه اجتماعی، نیازمند پایه‌ریزی یک آرایش جدید است.»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه دانشگاه به جای تقاضامحور بودن باید به‌سمت یک دانشگاه آمایش‌محور حرکت کند، ادامه داد: «بر همین اساس، دانشگاه با توجه به نیازها و پتانسیل‌های هر منطقه، باید ایفای نقش کند.»

او در ادامه تصریح کرد: «به‌طور مثال آستارا یک شهر بندری است و بخش قابل‌توجهی از مردم نیز درگیر مسائل مرتبط با بندر هستند. بنابراین اگر بتوانیم آمایش‌محور عمل کنیم، در این شهر حتی رشته حسابداری نیز باید بر حسابداری بندر متمرکز شود.»

جهان‌بین با بیان اینکه دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم، باید اتکای خود به شهریه را کاهش دهد، بیان کرد: «در سال ۹۳ نزدیک به ۳۹درصد واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی زیان‌ده بودند و این عدد در سال ۹۸ به ۸۰درصد واحدها رسید تا جایی که حدود ۲۰۰ واحد از ۱۰ روز تا پنج ماه حقوق پرداخت نکرده بودند. بنابراین در گام دوم باید به‌سمت افزایش درآمدهای غیرشهریه‌ای حرکت کنیم.»

او با ذکر مثالی توضیح داد: «البته افزایش درآمدهای غیرشهریه‌ای نباید از نوع ساده باشد؛ مثلا زمین اجاره دهیم که همه می‌توانند این کار را انجام دهند بلکه باید از طریق تاسیس شرکت‌های دانش‌بنیان و سراهای نوآوری به این سمت حرکت کنیم. به‌طور مثال، بحث تولید بذر هیبریدی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) و راه‌اندازی کارخانه بذر هیبریدی در واحد شهر مجلسی، بالغ بر ۱۵۰۰ میلیاردتومان ارزش گذاری شده است.»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی تاکید کرد: «با این اوصاف دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم باید یک دانشگاه اجتماعی شده و آمایش‌محور عمل کند و همچنین عنصر نوآوری، خلاقیت و شرکت‌های دانش‌بنیان و ابتکار حل مسائل از طریق پایگاه دانشی صورت گیرد. طبیعتا دانشگاه براساس این، باید آرایش لازم را نیز انجام داده و تغییرات زیادی انجام دهد.»

او در پاسخ به اینکه مسیری که دانشگاه در حوزه فرهنگی باید طی کند، چه مسیری است، گفت: «حوزه فرهنگی دانشگاه نمی‌تواند منفک از رویکرد کلی دانشگاه باشد؛ ما فرهنگ را یک زیرساخت دانسته و معتقدیم که بسیاری از اتفاقات در حوزه‌های مختلف نیازمند تغییر در حوزه فرهنگی است. بحث فرهنگ کار، فرهنگ نوآوری، فرهنگ خلاقیت و... بسیار مهم است. بنابراین آرایشی که در معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد نیز طراحی شده، بر همین اساس بوده است.»

جهان‌بین معتقد است: «دانشگاه آزاد اسلامی مملو از سرمایه‌های انسانی است و وظیفه ما شناسایی این سرمایه‌ها و تلاش برای شکوفا کردن استعدادها و ظرفیت آنها برای پیشرفت کشور است. پس باید متناسب با اهمیت هر حوزه، نقش اساتید، کارکنان و دانشجویان را نیز درنظر گرفته و برنامه‌ریزی‌های لازم برای استفاده از استعدادهای آنها صورت گیرد.»

او درخصوص مهم‌ترین اتفاق دانشگاه آزاد اسلامی در دوره مدیریت دکتر طهرانچی نیز گفت: «تغییر رویکرد دانشگاه از یک دانشگاه تقاضامحور به یک دانشگاه آمایش‌محور، تغییر رویکرد دانشگاه به یک دانشگاه پیشرو، موثر و نوآور و همچنین درگیر کردن دانشگاه در امر حل مساله اجتماعی، از مهم‌ترین اتفاقاتی است که در دوره دکتر طهرانچی درحال رخ دادن است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آنها گذشت. همچنین شبکه‌ای کردن دانشگاه از طریق راه‌اندازی سامانه‌های آموزشیار و پژوهشیار نیز از دیگر فعالیت‌های مهم در دوره مدیریت دکتر طهرانچی است. شفافیت و انضباط مالی نیز ازجمله این اقدامات است.»

معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی تاکید کرد: «دکتر طهرانچی فردی بسیار مومن، انقلابی، متواضع و خلاق و مجاهد و طراح است که برخلاف ادوار طولانی مدیریت دانشگاه به‌راحتی می‌توان با او ارتباط گرفت. در سایه این ویژگی‌ها با اتکا به همراهی و حمایت خانواده دانشگاه آزاد اسلامی اقدامات مهم و تاریخ‌سازی در دوره او در دانشگاه آزاد اسلامی درحال شکل گیری است.»

سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی:

دانشگاه آزاد به‌عنوان یک شبکه اجتماعی خود را ملزم به حل چالش‌های کشور می‌داند

احمد حیدری، سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص گام دوم این دانشگاه در سی‌ونهمین سالگرد تاسیس و ورود به ۴۰ سالگی دانشگاه، گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم خود از نسل اول و دوم، مسیر خود را به‌سمت دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم تغییر داده است. به‌عبارت بهتر دانشگاه در نسل اول آموزش‌محور بوده و دانشجویانی که وارد دانشگاه می‌شدند، فقط آموزش دیده و به آنها صرفا یک مدرک دانشگاهی ارائه می‌شد. در نسل دوم نیز دانشگاه یک دانشگاه پژوهش‌محور بود.» او اضافه کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی در نسل سوم و چهارم، دو رسالت در کنار مباحث فرهنگی، دینی، مذهبی و هر آنچه به قومیت ایرانی و اسلامی برمی‌گردد، برای خود تعریف کرده است؛ اول اینکه دانشجو بعد از ورود به دانشگاه، فناور شده و در کنار تحصیل، یک مهارت نیز بیاموزد. یعنی هر آنچه باعث شود دانشجو در آینده بتواند در جامعه برای خود شغل پیدا کند و راهی برای منبع درآمد پیدا کرده و از ظرفیت کشور برای فناور شدن استفاده کند.» سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه توضیح داد: «شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی در دانشگاه آزاد اسلامی تاسیس شده که دانشجویان را توانمند کرده‌اند. همچنین بین دانشجو، استاد و محلی که در جامعه این استعدادها باید در آن بارور شود، تعامل خوبی از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد شده است. نکته دیگر اینکه قانونگذار در قوانین جاری مجلس شورای اسلامی، معاونت علمی ریاست‌جمهوری و دانشگاه‌های دیگر، سرای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی را به رسمیت شناخته‌اند. درواقع این سراها مانند پارک‌های علم‌وفناوری وزارت علوم و حتی پیشروتر از آنها شناخته می‌شود.» حیدری با بیان اینکه در مجلس شورای اسلامی و در قانون امسال نیز سراهای نوآوری مصوب شد و رسمیت پیدا کرد، تصریح کرد: «تمام الزاماتی که قانونگذار برای استفاده شرکت‌های دانش‌بنیان و پارک‌های علم‌وفناوری دیده است، مشمول سراهای نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی نیز خواهد شد. نکته دیگر اینکه دانشگاه آزاد اسلامی خود را به‌عنوان یک دانشگاه حل‌مساله می‌شناسد؛ بنابراین دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان یک شبکه بزرگ اجتماعی خود را ملزم می‌داند حل نیازها و چالش‌های کشور را در دستورکار قرار دهد.» او ادامه داد: «برای حل این مسائل دانشگاه باید از توان دانشجو، توان اعضای هیات‌علمی، ظرفیت و پتانسیل آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها، ارتباطات علمی با سایر کشورهای دنیا و... به‌عنوان یک دانشگاه حل‌مساله استفاده کند تا مسائل و چالش‌های جاری کشور را حل کند. به‌طور مثال در شهر کاشان بیش از هزار واحد تولید فرش ماشینی وجود دارد؛ دستگاه‌های فرش ماشینی به‌طور معمول ۱۰ سال کار کرده، بنابراین در هر سال، باید صد دستگاه فرش ماشینی تعویض شود.» سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «واردات هر دستگاه فرش ماشینی حدود ۷۰ میلیاردتومان هزینه خواهد داشت و در سال فقط در شهر کاشان ۷ هزار میلیاردتومان برای واردات ماشین‌های فرش‌بافی نیاز است. این درحالی است که این ارز برای ملت ایران بوده و باید در کشور باقی بماند؛ اگر دانشگاه به این حوزه وارد شود و یک سرای نوآوری در این راستا راه‌اندازی کند، باعث می‌شود که ارز از کشور خارج نشود.» او با بیان اینکه اشتغال نیاز امروز جامعه است، بیان کرد: «فارغ‌التحصیلان فنی دانشگاه که درحال‌حاضر بیکار هستند، اگر بتوانند حداقل ۵۰ عدد از این دستگاه‌های فرش ماشینی را بسازند، می‌توانیم ۳ هزار میلیاردتومان صرفه‌جویی کنیم. با چنین اقدامی از خروج ارز جلوگیری کرده، دستگاه‌ها بومی شده و برای دانشجویان اشتغال‌زایی خواهیم کرد.» او تاکید کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی در گام دوم خود در کنار مسئولیت اجتماعی و هویت دینی-اسلامی که به دانشجویان می‌دهد، در شهری که وجود دارد نیز باید تاثیرگذار باشد. همچنین در بحث کشاورزی نیز باید ورود کند؛ درحال‌حاضر یکی از معضلاتی که در این حوزه وجود دارد این است که حدود ۶۰۰ میلیون بذر عقیم وارد می‌شود که قیمت آن تقریبا برابر با قیمت طلاست.» سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «دانشگاه آزاد ماموریت تولید بذر هیبردی را به دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (واحد خوراسگان) سپرد و درحال‌حاضر به تکنولوژی تولید بذر عقیم خیار، فلفل و گوجه رسیده‌ایم و تولید آن نیز آغاز شده است. بنابراین دانشگاه آزاد اسلامی توانست بذر کشور را بومی‌سازی کرده و بسیاری از مشکلات در این راستا را مرتفع کند. اگر دانشگاه آزاد اسلامی بتواند حتی ۳۰۰ میلیون بذر وارداتی را به دستان تحصیلکردگان دانشگاه تولید کند، از خروج ارز جلوگیری کرده و تولید بذر را نیز بومی خواهد کرد و درنهایت برای دانش‌آموختگان نیز اشتغال ایجاد می‌شود.»

او درخصوص مهم‌ترین اتفاق در دوره مدیریت دکتر طهرانچی نیز گفت: «این دو گام بزرگ یعنی ورود به دانشگاه نسل سوم و چهارم در دوره مدیریت دکتر طهرانچی برداشته شده و ۳ حرکت ساختارشکنانه که هویت و کیان دانشگاه و نقطه اتصال دانشگاه به جامعه بوده، در دوره مدیریت ایشان انجام شده است.» حیدری ادامه داد: «یکی از این اقدامات راه‌اندازی طرح پایش بوده است. برنامه پایش (پژوهش اثربخش یکپارچه شبکه‌ای) با هدف رفع نواقص مربوط به پژوهش‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه و قرار دادن این ظرفیت عظیم در خدمت حل مسائل ملی کشور و ایجاد همگرایی و هم‌افزایی میان نتایج این پژوهش‌ها در سطح دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران طراحی و اجرا شده است.» او در ادامه تصریح کرد: «دومین حرکت ساختارشکنانه، راه‌اندازی سامانه آموزشیار بود؛ یکپارچه‌سازی و شفافیت در بحث آموزش، پژوهش، مالی و خدمات دانشجویی با این سامانه به‌صورت یکسان در سراسر کشور اجرا می‌شود. تحول در علوم انسانی نیز در دوره مدیریت دکتر طهرانچی اجرایی شد؛ دانشگاه آزاد اولین دانشگاه در کشور بود که علوم انسانی در آن مستقل شد و درحال‌حاضر به‌دنبال علوم انسانی بومی هستیم.»

رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی:

دانشگاه آزاد اسلامی باید مسائل مختلف کشور را در شبکه پژوهشی خود حل کند

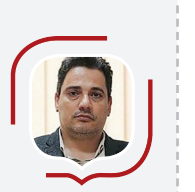

محمد علی‌اکبری، رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی نیز در گفت‌وگو با «فرهیختگان» در پاسخ به اینکه دانشگاه آزاد در گام دوم خود باید به چه سمتی حرکت کند، گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی باید در گام دوم خود به‌سمت ارتقای کیفیت حرکت کند؛ این دانشگاه توانمندی‌های خاص خود را دارد و با داشتن ظرفیت‌های عظیمی همچون اعضای هیات‌علمی، دانشجو، امکانات آزمایشگاهی و کارگاهی و... می‌تواند به‌سمت ارتقای کیفیت گام برداشته و برای حل مسائل کشور تلاش کند.» او با بیان اینکه مسائل کشور باید منتقل شده و به کشور جواب علمی و پژوهشی داده شود، اضافه کرد: «درواقع دانشگاه آزاد اسلامی باید رسالت خود نسبت به کشور را انجام داده و نسبت به چالش‌ها و نیازهای جامعه پاسخگو باشد.»

رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی در پاسخ به اینکه مسئولان دانشگاه در چشم‌انداز ۵ساله خود باید چه اقدامی را در دستورکار قرار دهند، توضیح داد: «چشم‌انداز ۱۴۰۴ طبق گفته دکتر طهرانچی، دانشگاه آزاد اسلامی باید انتخاب اول داوطلبان در کشور باشد. در حوزه پژوهشی نیز باید در پایان سال ۱۴۰۴ به حل مسائل کشور ورود کرده و بسیاری از نیازها و مشکلات صنعتی را حل کرده باشیم. یعنی یک نسخه امتحان پس‌داده داشته باشیم و براساس آن اعلام کنیم که این روش می‌تواند مشکلات کشور را به‌وسیله پژوهش در دانشگاه حل کند.» علی‌اکبری تاکید کرد: «درواقع افق پیش‌روی ما باید به این صورت باشد که به‌عنوان یک شبکه پژوهشی دانشگاه بتواند فعالیت کرده و مسائل مختلف کشور را در شبکه پژوهشی خود حل کند.» او درخصوص وضعیت فعلی دانشگاه نیز گفت: «پیش از زمان مدیریت دکتر طهرانچی در حوزه پژوهشی یک سیستم گسسته وجود داشت. حدود ۲۰۰ واحد وجود داشت که هر واحد برای خود کار پژوهشی مستقل انجام داده و هر واحد نیز یک سامانه مستقل داشت و برخی واحدها نیز فاقد سامانه بودند.» او در ادامه تصریح کرد: «در دو سال گذشته تلاش کردیم حوزه پژوهشی دانشگاه یکپارچه شود و موفق شدیم شبکه پژوهشی ایجاد کنیم. درحال‌حاضر تمام واحدهای کشور به‌صورت یکپارچه در یک سیستم حضور دارند. به‌عبارتی در دو سال گذشته گام اول به‌سمت یک شبکه پژوهشی برداشته شد و مقدمات ورود به یک شبکه پژوهشی برای داشتن یک دانشگاه حل‌مساله شد.» رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص مهم‌ترین اقدام دانشگاه آزاد اسلامی در دوره مدیریت دکتر طهرانچی نیز گفت: «ایده اول در حوزه پژوهشی، یکپارچه‌سازی و طرح پایش بود. دو طرح پایش و سامانه پژوهشیار در دوره مدیریت دکتر طهرانچی به‌صورت هم‌زمان اجرا شد که هدف‌مان یکپارچه‌سازی و اقدامات اولیه شبکه‌ای کردن دانشگاه بود.» علی‌اکبری گفت: «از ابتدای مدیریت دکتر طهرانچی در دانشگاه آزاد اسلامی شبکه پژوهشیار راه‌اندازی شد و درحال‌حاضر نیز به‌صورت کامل آماده است؛ یعنی سامانه پژوهشیار در تمام واحدهای دانشگاهی به جز واحد الکترونیک فعال شده و طرح پایش نیز به‌صورت کامل انجام شده است. درحال‌حاضر حدود ۳۰ برنامه علمی در سامانه طرح پایش بارگذاری شده و استاد و دانشجو درحال استفاده از این برنامه‌های علمی هستند؛ به‌عبارت بهتر این برنامه‌ها درحال‌حاضر فعال شده است.» او تاکید کرد: «مسیری که این برنامه‌های علمی باید بررسی شوند در سامانه‌ها فعال شده و کمیته‌ها و حوزه‌های دانشجویی درحال بررسی این برنامه‌ها هستند. در یک ماه آینده نیز با ابلاغ یک دستورالعمل جدید وارد فازی خواهیم شد که فعالیت این برنامه‌ها به‌شدت افزایش یابد. بنابراین فکر می‌کنم در دوره مدیریت دکتر طهرانچی، توانستیم دو پروژه بزرگ را اجرا کنیم. رویکرد اصلی این دانشگاه حل‌مساله و پاسخ به نیازهای کشور و جامعه است. این امر جز با افزایش و ارتقای کیفیت پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری تحقق نمی‌یابد.» رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی در پایان گفت: «همچنین پیش‌دفاع متمرکز در جهت ارتقای کیفیت پایان‌نامه‌ها نیز درحال برگزاری است و دومین دوره آن از اول خرداد و سومین دوره آن نیز از ۲۱ تیر آغاز خواهد شد. طرح پایش نیز عملیاتی شده و فکر می‌کنم این سه طرح یعنی طرح پایش، راه‌اندازی سامانه آموزشیار و برگزاری جلسات پیش‌دفاع مهم‌ترین اقدامات در این دوره بوده‌اند.»

ادامه در صفحه ۵

ادامه از صفحه ۴

معاون آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی:

چشم‌انداز ۵ ساله دانشگاه ارتقای کیفیت آموزشی و فرهنگی است

سید محمد بطحایی، معاون آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص گام دوم دانشگاه آزاد اسلامی در سی‌ونهمین سالگرد تاسیس آن، گفت: «این روزها مصادف با سی‌ونهمین سالگرد تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین موسسه آموزشی و فرهنگی غیردولتی در کشور است. همان‌طور که بخش عمده مخاطبان در مفاد سند گام دوم انقلاب، جوانان و نوجوانان کشور هستند، دانشگاه آزاد نیز یکی از مخاطبان اصلی برای هموار کردن مسیر و فراهم آوردن زمینه‌های آموزشی و فرهنگی در تحقق این سند است.»

او ادامه داد: «شاید از همین‌رو است که مهم‌ترین استراتژی برنامه و فعالیت‌های دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه تاثیرگذاری فرهنگی و سپس علم و دانش تعیین شده است. دانشگاه و واحدهای تابع آن مهم‌ترین رسالت خود را، فراهم کردن محیطی مملو از عوامل موثر و تقویت‌کننده برای دستیابی به اهداف سند گام دوم انقلاب می‌دانند.»

معاون آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی تاکید کرد: «درواقع واحدهای دانشگاه آزاد تلاش می‌کنند موانع مزاحم در این مسیر را کاهش داده و یا برطرف کنند.»

او درخصوص چشم‌انداز ۵ ساله آینده دانشگاه آزاد اسلامی نیز توضیح داد: «ارتقای کیفیت برنامه‌ها مهم‌ترین استراتژی ترسیم‌شده برای دانشگاه‌ها و واحدهای تابع آن است. به‌عبارت دیگر مسیری که برای حرکت به‌سمت چشم‌انداز آینده دانشگاه انتخاب و برگزیده شده است، ارتقا و تعالی کیفیت در تمام عوامل در زمینه‌های آموزشی و فرهنگی است. وقتی درمورد کیفیت صحبت می‌شود یعنی از یک اولویت صحبت کرده‌ایم که قرار است جهت‌گیری دانشگاه را از توسعه کمی به پیشرفت کیفی تغییر داده و اصلاح کند.»

بطحایی تاکید کرد: «درغیر این‌صورت، احاطه چالش‌های کمی در رویکرد کمیت‌گرایی اجازه پرداختن به کیفیت و اجرای سند گام دوم انقلاب را نخواهد داد. این الزام در سیاستگذاری آموزشی و فرهنگی است که دانشگاه آزاد اسلامی خود را به پیمودن آن مکلف می‌داند. مسئولان دانشگاه آزاد امروز خوشبختانه با اهتمامی که داشته‌اند، برنامه ۵ ساله دانشگاه را که یک برنامه راهبردی با مختصات تعریف‌شده است، پایه‌ریزی کرده و متناسب با انتظارات گفته‌شده و همچنین آمایش منطقه‌ای و محلی درصدد حرکت جدیدی به‌سمت چشم‌انداز موردنظر است.»

او ادامه داد: «درواقع چشم‌انداز ۵ ساله دانشگاه ارتقای کیفیت آموزشی و فرهنگی است که در راستای تاثیرگذاری بیشتر در حوزه‌های فرهنگی، ارزش‌های انقلابی و پیشرفت علم و دانش در جامعه صورت می‌گیرد و برنامه‌های آن را در چارچوب برنامه راهبردی ۵ ساله آماده ابلاغ و اجرا کرده است.» معاون آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی درخصوص وضعیت فعلی دانشگاه نیز گفت: «دانشگاه آزاد درحال گذر از یک رویکرد کمی گرایانه به رویکرد کیفیت‌بخشی است. البته این به معنی عدم توجه به کمیت‌گرایی نیست؛ چراکه در برهه‌ای از زمان چاره‌ای جز اولویت‌بخشی به این رویکرد وجود نداشته است اما برای گذار چاره‌ای جر تحول در ارکان نظام سیاستگذاری و تصمیم‌گیری دانشگاه وجود ندارد.»

او با تاکید بر اینکه فرآیند و ساختارها نیز باید متناسب با این ماموریت و رویکرد جدید تغییر یابد، ادامه داد: «این موضوع نیز سرآغاز مقاومت‌هایی است که شما را وادار به حفظ وضع موجود می‌کند. بدون تغییر در ارکان، ساختار و نظام تصمیم‌سازی، موفق به پیمودن در رویکرد کیفیت‌بخشی و درنتیجه تحقق منویات سند گام دوم انقلاب نخواهیم شد.»

بطحایی گفت: «درحال‌حاضر دانشگاه و بخش‌هایی که قصد طراحی و اجرای چنین تحولی را دارند، با یک چالش مواجه هستند؛ آنها از یک‌سو این الزام را اجتناب‌ناپذیر می‌دانند و از سوی دیگر مقاومت در برابر تغییر، پیشرفت امور را دشوار کرده است. این چالش و مقابله دو اتفاق مذکور، صرفا با روش طرح مدون تحول که به‌وضوح بتواند اهداف و گام‌های تحول را تشریح کند و با روشنگری و توجیه مفصل و با در میان گذاشتن آن طرح با همکاری واحدهای دانشگاهی که عضوی از تیم تحول خواهند بود، می‌توان بر این چالش فائق آمد.»

او با تاکید بر اینکه یکی از ابعاد تحولی که از بخش‌های برنامه ۵ ساله دانشگاه است، تحول در آموزش‌های مهارتی و کارآفرینی خواهد بود، ادامه داد: «گام اول این تحول، آماده‌سازی بستر و زمینه‌ای برای این تحول بوده که از ظرفیت آموزشکده‌های فنی‌وحرفه‌ای و تبدیل به دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی استفاده شده است.» معاون آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی اضافه کرد: «مدارس عالی مهارت و مراکز مشاوره و کارآفرینی که با همکاری مجدانه سازمان آموزش و فنی‌وحرفه‌ای کشور ایجاد شده، از ابزارهای این تحول بوده است. البته من از سرعت پیشرفت در این تحول راضی نیستم اما اگر این اتفاق مبارک در دانشگاه حاصل شده و آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای که به آموزش آکادمیک و محض تبدیل شده بود به آموزش‌های مهارتی با رویکرد ارتقای شایستگی تبدیل شود، می‌تواند تحولی بزرگ در کشور را رقم بزند و در حوزه اشتغال و تولید تاثیرگذار باشد.»

او درخصوص مدیریت دکتر طهرانچی نیز گفت: «دانشگاه با حضور دکتر طهرانچی به‌شدت تلاش می‌کند این تغییر رویکرد را حاصل کند. برنامه‌هایی که اگر به‌تنهایی قضاوت شوند بی‌فایده تشخیص داده می‌شوند، باید در این مجموعه از پازل یکپارچه دیده شوند تا معنادار باشند. یعنی این برنامه‌های منفرد در کنار یکدیگر می‌توانند تصویر روشن از آنچه را که دانشگاه به سمت آن می‌رود، نشان دهند.»

بطحایی در پایان تاکید کرد: «همگرایی، همسویی و همراهی بخش‌ها و مدیران ارشد دانشگاه و اعضای هیات‌امنا در این حرکت، تاثیری فزاینده خواهد داشت و برعکس تعارضات و اختلاف‌نظر در این رویکرد و برنامه‌ها به‌شدت مخرب بوده و پیشرفت در این مسیر را با اختلال مواجه می‌کند. بنابراین بنده مدیریت تعارض و به‌کارگیری مهارت‌های ارتباطی و تعاملی بین مدیران ارشد دانشگاه با سایر مدیران و کارشناسان از یک‌سو و تعامل با اعضای هیات‌امنا را در این حرکت تحولی بسیار تعیین کننده و مهم می‌دانم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان شرقی:

طرح تحولی دانشگاه آزاد اسلامی فصل جدیدی را رقم می‌زند

عزیز جوانپور، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان شرقی گفت: «حل مساله بودن در دانشگاه آزاد اسلامی درحال شکل‌گیری است و طبیعتا دانشگاهی که می‌خواهد به موضوع تاثیرگذاری اجتماعی ورود کند باید این مهم را با حل مسائل مختلف درحوزه‌های صنعت، تولید، فرهنگ و... نشان دهد، در این میان طرح پایش -که چندسال است در دانشگاه آزاد اسلامی شروع شده- از موثرترین برنامه‌های علمی این دانشگاه محسوب می‌شود که با همان نگاه حل مساله بودن شکل گرفته است.» او با تاکید بر اینکه طرح پایش باعث شده به استان‌ها با توجه به احصای مسائل ملی، ماموریت‌های مختلفی واگذار شود، بیان داشت: «دانشگاه آزاد اسلامی یک ماموریت عام دارد که همان بحث تولید آموزش، پژوهش علم و فناوری است که در اصل باید برای تربیت نیروهای جوان تحصیلکرده درحوزه‌های مختلف انجام شود، اما درکنار آن یک ماموریت خاص هم تعریف کرده که همان بحث مساله‌محوری است.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان شرقی در توضیح بیشتر این مساله تصریح کرد: «ما در این استان دومساله اصلی را برای خود تعریف کرده‌ایم که یکی بحث احیای دریاچه ارومیه و دیگری مقوله کفش و چرم است. برای حل چالش‌های این دریاچه مرکز تحقیقات داریم و حتی مساله را از طریق پایان‌نامه‌های دکتری و ارشد هم دنبال می‌کنیم. از سوی دیگر کفش و چرم تبریز به یکی از چالش‌های استان تبدیل شده و امروز این مهم را از طریق طرح پایش دنبال می‌کنیم. به‌طوری که نه‌تنها مرکز تحقیقات مختص این کار را داریم، بلکه در مدرسه مهارتی و حتی سرای نوآوری‌مان هم مباحث مربوط به این موضوع را دنبال می‌کنیم.» جوانپور با تاکید بر اینکه امروز در دانشگاه آزاد اسلامی سیستمی طراحی شده که بتوان بر اساس آن به نیازهای جامعه پاسخ داد، گفت: «تمام واحدهای این دانشگاه در استان درگیر مسائل مختلف شده‌اند و درکنار مسائل ملی، به مباحث کوچک‌تر مانند فرآوری محصولات کشاورزی مانند نخود ورود کرده‌ایم، همچنین در نوسازی صنعتی که نیاز اصلی امروز صنایع کشور است هم ورود داشته‌ایم و اقدامات مختلفی را توسط واحدهایمان دنبال می‌کنیم.» او گفت: «قطعا اگر زیرساخت‌ها -که همان طرح پایش و پویش است- برای پاسخگویی در زمینه حل مساله در کشور شکل بگیرد، می‌توان در آینده شاهد رویش‌های مثبتی باشیم و نتیجه آن را هم درحوزه رفع موانع تولید، تحقق فناوری‌های جدید و... خواهیم دید. حقیقت این است که ما باید نقش‌آفرینی دانشگاه را در عرصه‌های مختلف مشاهده کنیم و مساله مهم دیگر این است که دیگر دانشگاه نمی‌تواند بگوید به اشتغال فارغ‌التحصیلان کاری ندارد، همین مساله باعث شده دانشگاه آزاد اسلامی بحث مهارت‌آموزی دانشجویان را سرلوحه فعالیت‌هاش قرار دهد.» رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان شرقی افزود: «امروز می‌بینیم دانشجویان این دانشگاه درکنار تحصیلات عالی با حضور در صنعت می‌توانند مباحث مهارتی را هم فراگیرد و این مساله‌ای است که توسط طرح پویش از سوی واحدهای دانشگاهی دنبال می‌شود. علاوه‌بر این، اعضای هیات‌علمی این دانشگاه هم باید در عرصه‌های علمی، آموزشی و پژوهشی تاثیرگذاری بیشتری داشته باشند.»

جوانپور خاطرنشان کرد: «طرح تحولی که از چندسال پیش در دانشگاه آزاد اسلامی شروع شده و امروز در واحدهای مختلف درحال اجرا است، می‌تواند فصل جدیدی را برای ۴۰ سال دوم این دانشگاه رقم بزند که قطعا اثرات آن را هم در آینده مشاهده خواهیم کرد.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمان:

دانشگاه آزاد اسلامی رسالت خود را رفع مشکلات اجتماعی قرار داده است

علیرضا منظری‌توکلی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمان با تاکید بر اینکه دانشگاه‌ها از همان ابتدا تا امروز روند توسعه‌ای را درپیش گرفته‌اند، گفت: «از زمان تاسیس اولین دانشگاه تاکنون چه در ایران و چه دنیا روند توسعه ابتدا به شکل انتقال دانش و بعد تولید دانش با استفاده از پژوهش دنبال شده است. طی سال‌های اخیر هم بحث دانشگاه کارآفرین و فناور با استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیان و بعد دانشگاه حل مساله و درنهایت امروز مقوله دانشگاه تمدن‌ساز طرح شده است، با این‌حال زمانی که رسالت اصلی دانشگاه انتقال دانش بود، ایرانیان در این زمینه پیشتاز بودند، به‌طوری‌که اولین دانشگاه جهان را در جندی‌شاپور اهواز ایجاد کردند.»

او افزود: «در رسالت دانشگاه‌های نسل دوم حداقل در ۲۰سال اخیر دانشگاه آزاد اسلامی توانست نقش خودش را به‌خوبی ایفا کند و در زمینه رسیدن به دانشگاه نسل سوم نیز توفیقاتی وجود داشته، اما آن‌طور که باید و شاید هنوز دانشگاه‌های ما به مرحله دانشگاه کارآفرین و فناور نرسیده‌اند، از این‌رو باید تلاش بیشتری برای تحقق این مساله صورت بگیرد.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمان با بیان اینکه آخرین مطالبه مقام‌معظم‌رهبری از دانشگاهیان این بود که دانشگاه باید حلال مساله باشد، اظهار داشت: «خوشبختانه دانشگاه آزاد اسلامی توانسته در این زمینه اقداماتی را به‌صورت مستمر انجام داده و توفیقاتی را هم کسب کند. به‌طور مثال در استان کرمان، مشکلات ایجادشده توسط تحریم‌ها یکی از چالش‌های اصلی به‌شمار می‌رفت و واحد سیرجان توانست برای مقابله با این معضل در حوزه ساخت قطعات صنایع و معادن یک کارگاه مهندسی معکوس ایجاد کند و بسیاری از قطعات های‌تک (high tec) را ساخته تحویل صنعت و معدن بدهد. موفقیت‌های این واحد دانشگاهی در این زمینه به‌حدی بوده که قرارداد ۲۵ میلیارد تومانی در این زمینه منعقد کرده، درحالی‌که کل بودجه این دانشگاه ۲۴ میلیارد تومان بوده است و کارهای انعقاد قرارداد دیگری به ارزش ۲۵ میلیارد تومان هم درحال انجام است.»

منظری‌توکلی افزود: «واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی در استان کرمان در حوزه کشاورزی و تولید بذر هم ورود کرده‌اند، به‌طوری‌که امروز در رفسنجان سرای نوآوری کشت بافت بهترین نهال را که درمقابل خشکی مقاوم هستند مانند نهال پسته و مرغوب‌ترین نهال‌های خرما را داریم که می‌تواند نقش موثری در کشاورزی منطقه داشته باشد. ازسوی دیگر یکی از مسائل مهم کشور در سال گذشته بحث جهش ملی بود که در استان کرمان اقدامات خوبی در راستای تحقق این شعار انجام شده است.»

او در توضیح بیشتر این مساله بیان داشت: «واحد رفسنجان ما با ایجاد ۳ فاز گلخانه‌های مدرن نسبت‌به تولید محصولات کشاورزی موفقیت‌های خوبی به‌دست آورده، درمقابل واحد انار هم توانست با ایجاد دو فاز گلخانه‌ای دستاوردهای چشمگیری را به‌همراه بیاورد. البته در دیگر واحدها مانند جیرفت هم تلاش‌هایی در این زمینه صورت گرفته، با این‌حال متاسفانه این اقدامات ازطرف دولت حمایت نمی‌شود و عدم خرید تضمینی محصولات و حتی ایجاد شرایط مناسب برای صادرات محصولات تولیدی توسط این واحدها باعث شده تا کشور نتواند آن‌طور که باید از دستاوردهای دانشگاه آزاد اسلامی بهره‌مند شود.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمان با تاکید بر اینکه مساله‌محوری باعث شده تا در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز ورود داشته باشیم، گفت: «درجریان سیلی که در جازموریان به‌وقوع پیوست، توانستیم نقش اجتماعی را دنبال کنیم، به‌طوری‌که ۴۰ واحد مسکونی را برای افرادی که فاقد سرپناه بوده و از مددجویان کمیته امداد به‌شمار می‌رفتند، ایجاد کردیم. همچنین در مقوله فرهنگی هم پیوست فرهنگی را در دستور تدوین داریم تا بتوانیم براساس آن محرومیت فرهنگی را طی ۴ تا ۵ سال آینده در این منطقه از بین برده و عرصه فرهنگی را تقویت کنیم.»

منظری‌توکلی بیان داشت: «باتوجه به توصیه‌های مقام‌معظم رهبری در زمینه ارتقای علمی و حاکمیت گفتمان انقلاب اسلامی و حفظ کیان دانشگاه تلاش می‌شود تا این دانشگاه به‌طور کامل به دانشگاه حل مساله تبدیل شود و به‌رغم اینکه امروز شاهد اقدامات متعدد در جای‌جای کشور در راستای حل مشکلات اجتماعی توسط این دانشگاه هستیم، اما امید است این روند در سال‌جاری شتاب بیشتری به خود بگیرد.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قم:

ریل‌گذاری جدید دانشگاه ثمرات زیادی در ۴۰ ساله دوم به‌همراه خواهد داشت

حسن خیری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قم با تاکید بر اینکه تاسیس این دانشگاه یکی از دستاوردهای بزرگ انقلاب اسلامی محسوب می‌شود، گفت: «در برهه‌ای که امکان تحصیل برای بسیاری از جوانان فراهم نبود، بستری ایجاد شد که با استفاده از ظرفیت‌های مردمی، دانشگاه آزاد اسلامی تشکیل شود و از همان ابتدا بنا بر این بود که این دانشگاه به کمک انقلاب و مردم آمده و زمینه‌های کارآفرینی و فرهنگ علمی را در کشور ایجاد کند. این دانشگاه در بسیاری از جهات موفق عمل کرده، اما نباید این مساله را فراموش کرد که نظام آموزش‌عالی کشور از ابتدا، نظام مساله‌محور نبوده و اساس وزارت علوم برپایه دانشگاه اجتماعی و حکمت بنیان استوار نبود. طبیعی است دانشگاه آزاد اسلامی هم به‌رغم همه موفقیت‌ها به‌ویژه در حوزه کمیت و ارتقای دانشجو نتوانست در خود به‌عنوان یک دانشگاه حل مساله و رفع‌کننده نیازهای اجتماعی ظاهر شود.»

او ادامه داد: «در سال‌های اخیر وجه حل مساله بودن دانشگاه آزاد اسلامی برجسته‌تر شد و به‌عنوان دانشگاهی که بنا است هم در ارتقای علمی هم ازلحاظ کیفی سرآمد باشد و هم ازلحاظ حل مساله و رفع نیازهای جامعه اثرگذار باشد، به‌عنوان سیاست کلی دانشگاه مطرح و سیاست‌های خوبی هم در این راستا اتخاذ شده و طبیعی است که ریل گذاری جدید می‌تواند در آینده برکات بسیاری را ایجاد کرده و فضای کلی آموزش‌عالی کشور را تغییر دهد. امروز می‌بینیم در بسیاری از جوانان که وارد دانشگاه می‌شوند، عملا این احساس که دانشگاه می‌تواند در تامین معیشت، امنیت شغلی و کارآفرینی آنها موثر باشد، وجود ندارد، به همین دلیل به‌سمت آموزش‌های غیردانشگاهی حرکت می‌کنند.»

خیری در همین زمینه افزود: «دانشگاه آزاد اسلامی می‌تواند باتوجه به درک این شرایط، این نیاز را پر کند و خوشبختانه با تاسیس معاونت فناوری و ایجاد مراکزی مانند سرای نوآوری، خانه خلاق، مراکز رشد و ایجاد سامانه‌هایی مانند پژوهشیار که براساس آن اساتید و دانشجویان تشویق می‌شوند که باتوجه به موضوعات مرتبط با مسائل کشور، موضوع رساله‌ها و تحقیقات را انتخاب کنند، چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای پیش‌روی دانشگاه قرار گرفته و این فرهنگ درحال حاضر بر دانشگاه غالب شده است.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قم اظهار داشت: «ضوابط و مقررات حاکم بر دانشگاه هم از این لحاظ که صرفا دانشگاه آزاد اسلامی یک آموزشگاه بوده و اساتید خود را تنها متعهد به آموزش ببینند، درحال تغییر است و حتی اعضای هیات‌علمی هم خود در صحنه محیطی، اجتماعی و آموزش‌های کارآمد حضور جدی دارند. علاوه‌بر آن معاونت‌های موضوعی مانند علوم‌انسانی و هنر هم تشکیل شده و این یکی از کارهایی است که می‌تواند اساس رسیدن به دانشگاه با اهداف انقلابی و اجتماعی‌اش باشد. علوم‌انسانی ما جزء علومی است که صرفا در متون بوده و در اجتماع حضوری ندارد و ایجاد این معاونت‌ها در نیازهای اجتماعی مبتنی بودن این علوم بر مبانی اسلامی و فرهنگ بومی به‌شدت مورد تایید است. این روند هم می‌تواند در راستای حل مسائل اساسی کشور به‌ویژه در عرصه فرهنگ و ایدئولوژیک جامعه خودش را نشان دهد.»

او ادامه داد: «درکنار ایجاد چنین معاونت‌هایی، ایجاد دانشکده‌های موضوعی مساله‌محور مانند دانشکده اقتصاد، خانواده، فضای مجازی، حکمرانی اسلامی و... که درجهت ترمیم ساختار دانشگاه هم هستند، می‌تواند در حل مسائل اثرگذار باشد. همچنین توسعه در تاسیس نشریات را هم شاهد هستیم، درحالی که در گذشته نشریات کم‌فروغ بودند، اما چندسالی است که با تسریع این روند زمینه سوجویی‌ها از این عرصه حذف شده است. شکل‌گیری هیات‌ممیزه و اهتمام به ارتقای اساتید از دیگر مباحثی است که در سال‌های اخیر دنبال شده است.»

خیری افزود: «قطعا اگر تسهیلی در روند ارتقا از جهت ایجاد نظامی که به‌جای مقاله‌نویسی، مبتنی‌بر مساله‌محوری باشد فراهم شود، همان روندی که امروز در دانشگاه آزاد اسلامی دنبال می‌شود، می‌تواند اثرات زیادی داشته باشد. همچنین استفاده از قطب‌های علمی و مزیت‌های نسبی مناطق دانشگاهی هم از دیگر مسائل اساسی در تبدیل شدن به دانشگاه مساله‌محور به‌شمار می‌رود که امروز در این دانشگاه مورد توجه قرار گرفته است. دانشگاه با حمایت‌های صورت‌گرفته آینده روشنی در گام دوم چهل‌ساله خود خواهد داشت؛ درحالی که می‌بینیم مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم هم توجه ویژه به مقوله آموزش و پژوهش داشته‌اند و دانشگاه آزاد اسلامی هم تلاش می‌کند سهم خود را در تحقق این بیانیه پیدا و آن را اجرایی کند.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس:

شاهد پختگی بیشتری در حرکت به‌سمت مساله‌محوری هستیم

محمدکاظم کاوه‌پیشقدم، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس و واحد شیراز با اشاره به چهلمین سالگرد تاسیس این دانشگاه گفت: «خوشبختانه دانشگاه آزاد اسلامی در این مدت فرآیند رو به رشدی را طی کرده و امروز نیز درحال حرکت به‌سمت دانشگاه نسل سوم است، با این‌حال اگر بخواهیم به‌طور قطع بگوییم این مهم کاملا محقق شده، ممکن است ما را از تلاش بیشتر باز دارد.» او با تاکید بر اینکه درطول سال‌های اخیر شاهدیم که توجه به فعالیت‌های پژوهش‌محور، شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآوری بیشتر شده است، اظهار داشت: «امروز توجه به این مقوله‌ها به‌گونه‌ای است که اعضای هیات‌علمی فعالیت به‌مراتب بیشتری درحوزه‌های پژوهشی، تحقیق و ثبت اختراع دارند، از طرف دیگر می‌بینیم که مدارس متعلق به دانشگاه آزاد اسلامی هم به‌سمت مهارت‌محوری حرکت کرده است و اقدامات زیادی را در این زمینه انجام می‌دهند.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان فارس تصریح کرد: «یکی از موضوعات مهمی که اخیرا در دانشگاه محقق شده، حرکت به‌سمت درآمدهای غیرشهریه‌ای است تا جایی که امروز تحقق این مساله به اولویت تبدیل شده است. با توجه به این مسائل می‌توان گفت که امروز شاهد پختگی بیشتر درحوزه تجربیات و دانش و حرکت به‌سمت مساله‌محوری و حل مسائل در این دانشگاه هستیم که خوشبختانه تا حد زیادی هم موفق بوده‌ایم.»